

SLOVENSKI NAROD

Cesarju svojemu Slovenija.

Pozdravljen, svetli car, v Ljubljani beli!
Slovenija se klanja pred Teboj;
Sinovi moji, glej, so prihiteli
Od vseh strani, obhajati prilog Tvoj:
Obličje gledat svojega cesarja,
Ki z njega sveti milosti jim zarja.

Glej, zdravih, krepkih udov Tvoj Slovén je.
V jeklenih prsih biva mu pogúm;
Z obličja sije staro mu poštenje,
Iz bistrega očesa bliska um:
Cesarja ljubi, ljubi dom svoj mili,
Stoji, ne gane se v viharji sili.

Pravico si zapisal na zastavo,
Ki krepko Tvoja roka jo drži;
Mir svojim zapovedal si in spravo,
Enako vse jih, oče, ljubiš Ti.
Vesel Slovan besedo Tvojo čuje:
Naródu národ naj ne gospoduje! —

Iz zibelke je dete vzela mati,
V naročji z njim gre, kamor vsi gredó;
Doma ne more starček sam ostati,
Popotni les je v súho vzel rokó:
Iz mest, vasí, iz zadnje gorske kočé
Prišlo je vse, pozdravit Tebe, oče!

Stoletij šest je slavni hiši Tvoji
O jasni, hudi uri bil udán;
Tih v miru oratár, v krvavem boji
Vihtil je bridki meč nestrahován.
Stoletij šest, naš cesar, dolga doba!
Slovcu ní omahnila zvestoba.

Molčite vi, ki zlobno govorite:
Svobóde zlate vreden ni Slovan!
Molčite in sramotno odstopite,
Minil gospodstva vašega je dan!
Nikomur noče več Slovan služiti,
A bratu brat pošteno hoče biti.

Oj, v milosti, gospod, ozri se nanje.
Zamakneni pred Tábo, glej, stojé;
Kar vidijo, lepé se zdé jim sanje,
Otročje se raduje njih srcé:
A ko se jim veselje v glas izlije,
Bobnečih topov z grada grom prevpije.

Spomin hvaležen dedom Tvojim hrani,
A káko Tebi hvalo je dolžán!
Ti si mu v noči zapovedal: Vstani!
In nov Slovcu je zasijal dan.
Ti dal si nam, da smo še med narodi,
Za tó Ti večna čast in hvala bodi.

O ne poslušaj, car, njih svetovanja,
Ni res, kar v jezi svoji govoré;
Slovan soseda, brata ne preganja,
Dovolj krivice sam užil je že.
Kroták Slován je, rahel, milo sodi,
Mir, brátovstvo oznanja med narodi.

Dovolj po poti videl si bleščóbe,
Zlatá, srebrá se malo vidi tód;
Ljubezni več, izkušene zvestobe
Zastonj iskal bi, reči smem, drugód:
Okó pri nas ne najde mnogo paše,
A vender malo ní bogastvo naše.

Ti dal si, da z domačo govorico
Slovén pozdravlja Tebe, svetli car!
Ti dal nazaj si staro mu pravico,
Da bode v hiši svoji gospodar:
Da se mu ne teptá in zasmehuje,
Kar drágo mu, kar svéto imenuje.

Zaupaj, oče, nam, in mir in sprava
V dežele pride in ljubezni žar;
Hvaležnost ljudstev bó in večna slava
Plačilo tvoje, modri gospodar:
Ne pridi, a če pride tuja sila,
Ob prsi zveste bode se zdrobila — —

Slovani smo in zvesti Avstrijani!
Prisego čuj Slovencev svojih, car!
Svoj rod Slovan in z njim cesarja brani,
Ne izneveri njima se nikdár!
Glas kakor grom odmevaj od Triglava:
Bog živi našega cesarja! — Slava!

Franc Jožef I. in Kranjska.

Δ. „Slava Tebi, presvetli cesar in gospodar!“ razlega se danes navdušeno iz tisočerihih grl po slovesno opravljeni slovenski stolici beli Ljubljani.

„Slava Tebi, presvetli cesar in gospodar!“ navdušeno odmeva po vsej deželi Kranjske.

„Slava Tebi, presvetli cesar in gospodar!“ navdušeno kliče danes ves verno udani narod slovenski od Drave do Soče, od snegobelih gorá gorotanskih do zelenih Gornjancev na bratovski zemlji hrvatski.

Vesoljni narod slovenski po lepej Kranjske in po vseh pokrajinah njenih živo čuti, kako slovesen, kako veličasten, kako imeniten je praznik, ki nam je presvetlega vladarja privabil v belo Ljubljano, da tukaj od izvoljenih zastopnikov dežele Kranjske, od vsega razumništva kranjskega, a tudi od naroda samega vzprejme iz vernoudanega srca izvira-joče ponovilo tiste svete prisege, s katero so se pred davnimi 600 leti poklonili prvemu avstrijskemu Habsburžanu; katero so njih junaki sinovi in vnuki zvesto izvrševali v žalostnih in veselih dnevih do današnjega dne; katero izpolnovati smo vselej pripravljeni tudi mi, in katero hočemo kakor sveto sporočilo zapustiti svojim otrokom in njihovim potomcem.

Vesoljni narod slovenski čuti, kako zgodovinsko imeniten je ta patrijotični praznik, ki nas tako živo spominja tistega srečnega trenutka, ko je dežela Kranjska in ž njo vsa zemlja slovenska postala del tiste mogočne države, ki je pod krepkim žezlom preslavne Habsburške dinastije obvarovala domovino našo, da se ni izpremenila v „turško drajno“, da narod slovenski ni postal suženj divjemu Osmanu — ampak da je član mogočne Avstrije, deležen vse sreče in blagosti, katero v dušnem in materijalnem oziru malemu narodu more dajati krepka, civilizatorična moč in bramba velike države.

Ako pa tudi vesoljni slovenski narod živo čuti vse koristi, katere mu je v duševnem in materijalnem oziru prinesla njegova šeststoletna zveza z mogočno Avstrijo; ako se tudi s hvaležnim srcem spominja vseh neštetihih dobrot, katere je dolga vrsta tridesetih Habsburških vladarjev naklanjala deželi naši: vendar so mu danes posebno živo pred očmi mnogoštevilni čini prave vladarske milosti in skrbi, s katerimi je zdanji cesar in gospodar zadnja leta osrečil deželo Kranjsko.

Njegova cesarska beseda je osvobodila kmeta našega, rešila ga tlake ter oprostila ga zemljiških bremen.

Njegova cesarska milost je deželi naši zemljiški davek vsako leto zmanjšala za 300.000 gld.

Za Njegove dobrotne vlade je Kranjska dobila železne ceste, katere Kranjsko, katere Ljubljano našo na jedni strani vežejo z osrčjem monarhije in z dvema najvažnejšima pristaniščema avstrijskima ob jadranskem morji; na drugi strani z nemškimi alpskimi deželami in z bogato Hrvatsko in Ogersko.

Z njegovo cesarsko pomočjo je osušilo Ljubljanskega močvirja začelo napredovati, tako da se nam je nadejati, da bode v malo letih nad tri štirjaške milje najlepšega svetá pridobljenega poljedelstvu.

Po Njegovem odločilu se je sezidala v Kamniku velika fabrika za izdelovanje

smodnika in raznovrstnega streliva, a v Ljubljani velikanska tabačna fabrika, v kateri ima zdaj do 1800 ljudij dober zaslužek.

In v duševnem oziru, koliko napredka se imamo tu zahvaljevati presvetlemu vladarju Francu Jožefu I.!

Njegova cesarska beseda nam je z oktoberskim diplomom dala ustavno vlado; Njegova cesarska beseda nam je z osnovnimi državnimi zakoni podelila enakost vseh državljanov v pravnem oziru, enakopravnost vseh v Avstriji živečih narodnostij ter nam zagotovila svoboden razvitek naše narodne individualitete!

Šolstvo, nado naše narodne bodočnosti ustvarila je Njegova vladarska skrb. Poleg neštevilnih ljudskih učilnic, ki so se na novo odprle ali pa razširile za Njegove vlade, osnovala nam je na Kranjskem Njegova veliko- dušnost c. kr. višjo realko v Ljubljani in dve gimnaziji v Kranji in Kočevji.

In tudi predragi naš jezik slovenski, tudi ta je pod Njegovim vsem narodom pravičnim žezlom v šoli in uradu našel dostojno mesto, da mu je zagotovljen njegov vsestranski razvitek.

In kolike so njegove osobne milosti in dobrote, katere naš ljudomili, blagosrčni in dobrotljivi vladar deli posameznikom, kadar jih zadene nesreča ali uima, to je znano vsakemu izmed nas.

Naravno je tedaj, da se raduje danes iz vsega srca bela Ljubljana, da se raduje vsa Kranjska in ž njo vsa Slovenska, ko jo je s Svojim Najvišjim pohodom osrečil presvetli vladar, katerega zaradi Njegove pravičnosti, ustavnosti in nedosežne ljudomilosti in dobrotljivosti časti ves omikani svet, a presrečno ljubi vsak Avstrijan. Naravno je tedaj, da se danes po vsej lepej zemlji slovenski razlega navdušeni pozdrav:

„Slava Tebi, presvetli cesar in gospodar!“

Adresa deželnega zbora kranjskega.

Deželni zbor kranjski je v včerajšnji seji v tretjem branji soglasno vsprjel, danes pa in corpore v krasno in umeteljno izdelanem izvodu cesarju predložil naslednjo adresu:

Vaše Veličanstvo, presvetli cesar in gospodar!

Šest stoletij je minulo, odkar je kranjska dežela preslavni Habsburški rodovini prisegala udanost in zvestobo. Zgodovina spričuje, da se ta prisega nikdar ni prelomila, da se kranjska zvestoba nikdar ni majala. Možato so varovali naši predniki svojo besedo, po neštetihih bojiščih prelivali so kranjski sinovi svojo srčno kri za dom in vladarja. V pričo Vašega Veličanstva obhaja sedaj narod po vsem Kranjskem šeststoletnico svojega združenja s presvitlo vladajočo dinastijo, da v novič sijajno dokaže svojo neomahljivo zvestobo in iskreno udanost Vašemu Veličanstvu in presvitli cesarski rodovini. Milost Vašega Veličanstva podelila je vsem narodom prostranega cesarstva ustavne pravice in narodno ravnopravnost in s tem trdno poročstvo miru in blagostanja. Brezštevilne so tudi dobrote, za katere se kranjska dežela zahvaljuje neizmerni milosti in blagonaklonjenosti Vašega Veličanstva. Verno-udani kranjski deželni zbor, kot zakoniti zastopnik vojvodine Kranjske, stopa tedaj pred prestol Vašega Veličanstva, da v imenu vse dežele izjavlja čutila

neomejene udanosti in neomahljive zvestobe ter svečano pred vsem svetom ponavlja ono zgodovinsko prisego, s katero je Kranjska dežela pred šestimi sto leti bila zavezana Vašim preslavnim prednikom. Vsemogočni Bog naj ohrani in utrdi to zvezo, preslavni cesarski rodovini v slavo, veliki Avstriji pa in vojvodini Kranjski v srečo in blagoslov!

Bog živi, Bog ohrani in blagoslovi Vaše Veličanstvo!

Ko je bil v avdijenci vsprjet mestni zastop Ljubljanski, nagovoril je župan Grasselli cesarja tako:

Euere k. k. Majestät!

Die Landesvertretung des Herzogtums Krain hat Namens des ganzen Landes den Gefühlen unwandelbarer Ergebenheit für Euere Majestät und das allerhöchste Kaiserhaus tiefempfundenen Ausdruck gegeben. Der Gemeinderat der treugehorsamen Hauptstadt, in deren Mauern dieser Tage die denkwürdige und bedeutungsvolle Feier der 600 jährigen Zugehörigkeit Krains zum glorreichen Allerhöchsten Herrscherhause begangen wird, dankt Euere Majestät aus tiefstem Herzen für die Gnade, dass es ihm gewährt ward, heute seine besondere ehrfurchtsvolle Huldigung allerunterthänigst darbringen und durch Männer der ersten Commune des Landes das feierliche Gelöbniß unverbrüchlicher Treue erneuern zu dürfen.

Vaše c. in kr. Veličanstvo!

Naše mesto se imenuje bela Ljubljana. V resnici bela, neomadeževana je Ljubljanskega mesta vernost in udanost do presvitile dinastije: skozi vseh 600 let ni te udanosti oskrnila niti najmanjša pregreha. In v tem svečanem trenutji prisegamo mestni zastopniki Vašemu Veličanstvu, da se bele Ljubljane zvestoba do slavnega prestola Vašega Veličanstva in do avstrijskega cesarstva ne bode majala nikdar.

Skozi 600 let je naše mesto prejelo neštevilne dokaze milosti presvitlih svojih vladarjev: z dna svojih vernih src se Vašemu Veličanstvu danes udano zahvaljujemo za vse dobrote, ki jih Ljubljana uživa zlasti od Vašega Veličanstva! Jedina naša prošnja se glasi: Bog ohrani vedno našemu mestu Vašega Veličanstva očetovsko blagonaklonjenost!

Političen razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Župan Dunajski dr. Uhl izročil je v ponedeljek ministru Taaffeju peticijo mestnega zbora, da se zopet odpre meja proti Rumunskeji. Minister je odgovoril, da je to mogoče le v najskrajnejšem slučaju, sicer pa da se dogovarja z banom hrvaškim, kako bi se dala živina iz Bosne in Hercegovine uvaževati. Konečno izrazil je minister-prvomestnik upanje, da se bode po upeljanji novega tržnega reda več živine priganjalo.

V začetku predvčerajšnje seje tirolskega deželnega zbora prečital je deželni glavar Rapp izjavo večine, zadevajočo versko jedinstvo. V njej se poudarja, da ima Tirolska izza l. 1866. sankcijonarno pravico do verske jedinstvi, da torej sam deželni zbor konečno določuje o ustanovi samostojne inoverške občine. Wildauer je protestoval v imenu levice in je priobčil protiizjavo. — Na to so govorili Terlag, Payr in Wildauer proti postavi o hišnem davku ter se je po dolgej debati jednoglasno vzprejel predlog Blaasov, kateri namerava od vlade dobiti olajšave v tem oziru s predruženjem postave.

Vnanje države.

Ker je drugače skoro nemogoče ukrotiti ustanek gorenjih Albancev, obrnil se je guverner Skadrski do tamošnjega nadškofa za njegovo posredovanje. Temu se je posrečilo pregovoriti nekoliko vasij rodov Hoti, Gruda in Castrati, pa le s tem pogojem, da smejo ljudje obdržati svoja orožja in da se odškodujejo za vso škodo, prizadeto jim po Turcih. Vsi vodje ustašev s svojimi ljudmi so še vedno v gorah.

V zadnji seji francoske kamore zavrgel se je predlog, da bi se ob narodni svečanosti v dan 14. julija podelila amnestija, s 309 proti 89 glasom. Pri tej debati prouzročil je vojvoda Laroche foucauld buren prizor, ker je imenoval to slavnost „svečanost umora“. Predsednik kamore Brisson kaznoval ga je za ta izrek s cenzuro (začasnim izključenjem), kar je zbornica z veliko večino odobrila.

Dopisi.

Z Notranjskega, 10. julija. (Izv. dop.)

Vest, katera se tudi potrjuje, da je oskrbnništvo Postojnske jame povabilo nekoliko članov filharmoničnega pevskega zbora, da pojó pri navzočnosti Nj. Veličanstva v jami, je v obče nas po celem Notranjskem osupnila, da ne rečem razkačila. To je popolnem umevno, da se od strani nemčurskega oskrbnništva povabijo pevci, kojim je najljubša pesen „Wacht am Rhein“, ali to je žaljenje nas narodnih ter preljubljenemu vladarju vedno zvesto udanih Notranjcev. V naših žilah ne teče voda, nego vroča kri, ko smo vedno pripravljeni preliti za dom in cesarja, torej ni čudo, da nas to nepotrebno vabljenje nemčurskih pevcev, kateri naj bi, dasiravno tujci in pri nas čisto nepoznati, Nj. Veličanstvu kazali, da tukaj prebiva po večini nemški narodmočno žali. Ali to ne bode šlo; kajti naši krepki „živio“-klici pretresali bodo vzduh do neba, ter nasproti doneli preljubljenemu vladarju, kateri se bode popolnem prepričal, „da tukaj prebiva čvrsti slovenski rod“.

Rodoljubi iz Notranjske, pokažimo presvitlему vladarju, da tukaj živi izbujeni narod slovenski, kateri se svojih pravic zaveda. Na svidenje 15. t. m. v Postojini! N.

Litija 11. julija. Od jutra nadalje dohaja mnogo število praznično oblečenih ljudi, da pozdravijo pres. vladarja. Litija in kolodvor, vse je v zastavah. Posebno odlikuje se kolodvor, kjer je razen drugih tudi veliko narodnih trobojnic. Presvitli vladar došel je v Litijo ob 4. uri 11 m. ter bil od zbranega občinstva z iz srca izvirajočimi živioklici nazdravljen. Duhovenstvo, uradništvo in šolska mladež iz Litije in Šmartna stoji v prvej vrsti. Otroci pojo v pozdrav preljubljenemu vladarju cesarsko himno. Ko se vlak ustavi, stopi pred Nj. Veličanstvo župan g. Kobler ter nekako tako-le govori:

Vaše Veličanstvo!

„Srčno se raduje Litjski okraj, kakor cela Kranjska, Vašega prihoda, ker ima priliko pokazati Vam svojo trdno udanost, zahvaliti se za neštevilne dobrote in ponoviti prisego zvestobe, ki so jo storili pred 600 leti naši dedi, Vašim slav. prednikom. Vsi goreče prosimo večnega Boga, naj Vas ohrani še mnogo let, naj Vam da zdravje in srečo.

Bog živi našega presvitlega cesarja!“

Presvitli cesar vprašal je potem: Ste li že dolgo časa župan; so li v vaši občini samo kmetjski ljudje itd. Tudi druge, gg. uradnike je presvitli vladar preprijazno spraševal, kateri so Mu primerno odgovarjali; istotako izpraševal je prečastito duhovščino.

Ko je vlak odpeljal se, donelo je s premnogo grl „Živio“ Nj. Veličanstvu. Zaman trudil bi se opisati veselje in navdušenost slovenskega občinstva. Od najmlajšega šolskega otroka do sivolasnega starčka čuje se le govor o presvitlém vladarji.

Iz Slov. Bistrice 10. julija. [Izv. dop.] Brž po 1/2 5. uri prišedši presvitli cesar v lepo okinčano mesto vzprejel je najprej duhovščino, potem ces. uradnike, okrajni zastop, požarno brambo, in župane Bistriškega okraja in je mnoge izmed njih o raznih rečeh vprašati blagovolil. Narodni Pohorski župan Matola izročil je slovensko-nemško adresno s slovenskim nagovorom in kratkim nemškim pristavkom. Ko je potem zbrano šolsko mladino ogledal in učitelje nekaj ogovoril, peljal se je po mestu od jednega, južnega konca do drugega in proti 1/2 6. uri proti Poličanom odrinil mej gromovitimi „živio“ in „hoch“. Nekateri dni poprej je za tukajšnjo šolo 300 gld. daroval. Bog Ga živi in ohrani!

Slavnost 600 letnice.

Skoro z bojznijo lotimo se danes sicer vajenega peresa, ker živo čutimo, da nam v ozkem okviru našega lista in v kaleidoskopične hitrosti slikovitih dogodkov, ki se vrsté drug za drugim, ni nikakor možno, podati čitateljem pristno sliko, ki bi obsežala vse važnejše momente, in vse osebe in korporacije, ki so se pojavile na gladini slavnostnih dni. Že naprej tedaj prosimo, da se nam ne šteje v zlo, ako naše sile neso v ravnotežji z elementarno silo vsakodnevnega prebatega vsopreda in nadejamo se gotove odveze, ker smo preverjeni, da bode vsakdo uvaževal načelo, da „več očíj več vidi.“ Navajati pa hočemo vse posamičnosti 600 letnice po kronološkem redu. Začnemo tedaj z včerajšnjim dnevom.

Bela Ljubljana bila je tako okrašena z brezštevilnimi zastavami, grbi, zelenjem, da je, kakor so tujci soglasno zatrjevali, daleč nadkrilila mnogo številnejši in bogatejši Gradec. „Die Treue ist kein eitle Wahn.“ V vnanji obliki Ljubljane kazalo se je pa tudi očividno, koliko je napredovala v zadnjih letih. Kdor se spominja zadnjega pohoda cesarjevega pred malo več nego četrtno stoletja, ko ni bilo niti jedne trobojnice razobešene, niti jednega živio-klica, in primerja samo prvi dan vladarjevega prihoda, čuditi se mora upravljenemu preobratu in mora z nami soglasiti v tem, da dan danes tudi narodi hitreje žive in brže napredujejo. Stari gospodje, ki so marsikje bili in marsikaj videli, zagotavljali so nam, da take navdušenosti, takega tekmovalja, javno pokazati svojo verno udanost še neso videli nikjer, kakor v Ljubljani. Bilo je, kakor da je neka posebna iskra šinila v ljudi in vsakdo čutil je že zjutraj, da je napočil zgodovinsko pomenljiv dan. Vsled tega trlo se je že dopoldne mej 10. in 11. uro na južnem kolodvoru na tisoče občinstva, ker so bile ob 10. uri 8 minut napovedane dolenjske garde in deputacija hrvatska. Zbog zakasnenja prišle so dolenjske meščanske garde še le ob 1/2 11. uri in bile so zares sijajno vsprejete. Na kolodvoru čakala jih je vojaška godba, veterani z godbo veteransko, požarne brambe iz Ljubljane, Kranja, Radovljice, Tržiča, Škofje Loke, mestni odborniki, deželni poslanci, cela vrsta odlične gospode in, kakor rečeno, na tisoče občinstva. Kmalu so se izkrcale garde, vkupe jih je okolu 170 mož (104 iz Rudolfo-

vega, ostali iz Kostanjevice in Krškega) ter se s svojo godbo in prekrasno zastavo vstopili v vrste.

Gosp. župan Grasselli pozdravi v jako srčnem in krepkem slovenskem govoru prišlece, poudarjajoč, da bi nam bili pri vsakej priliki posebno dragi gostje, zlasti pa sedaj, ko so prihiteli z nami praznovati tako slavno svetkovino. V imenu glavnega mesta zakliče jim presrečni, od tisočerihi grl ponavljani „živio“. No to zahvali se stotnik g. Wagner, mož krepke simpatične postave v nemškem govoru in naglašja, da so Dolenjci 500 let se vsekdar hlabro borili pod avstrijskim praporom, kateri je in ostane njih jedini prapor. Gromoviti živio odmeva izmed občinstva. Mej sviranjem godbe in ponavljajočim se burnim pozdravljanjem odkorakajo potem garde skozi mesto v svoja stanovanja.

Popoldne ob 1 1/4 uri pričakovali smo grofa Taaffeja. Vlak imel je 36 minut zamude. Kljub zamudi pa je vztrajalo občinstvo, ker je vsakdo želel videti moža, ki vodi sedaj avstrijsko politiko. In ko je prišel vlak in grof Taaffe lahnega koraka v popotnej obleki prijazno smehljaje se stopil raz vagona, prikupil se je v hip vsem, zlasti ko so se doznali nekateri njegovi dovtipi (n. pr. o koleri in o českem deželnem zboru). Brzo ogovoril je s par besedami vsacega odličnjaka, bavil se z deželnimi poslanci in uradniki in, ko je stopil iz kolodvora, doneli so mu navdušeni trikratni živioklici.

A vse do sedaj navedeno bilo je vele malo v primeri s tem, kar se je vršilo o prihodu cesarja. Zvezda, Dunajska cesta in prostor pred kolodvorom — vse bilo je natlačeno ljudstva. Od kolodvora pa skozi po mestu bili so v špalir postavljeni ognjegasci, „Sokoli“, pevci, dolenjske garde, veterani, dijaki vseh zavodov, rokodelski pomočniki, turnerji itd., katerih vseh niti naštevati ne moremo. Ko je počil prvi strel na Gradu, bilo je videti neko posebno gibanje mej občinstvom, rekli bi skoro, da se je čulo utripati srca; a ko se je pokazala vitežka podoba cesarjeva, zaorilo je tako navdušeno „živio“, da kaj jednacega nismo kmalu čuli. O sprejemo smo že poročali. Na nagovor deželnega glavarja grofa Thurna odvrnil je cesar:

„Srčno me veseli, da zamorem izpolniti željo Moje verne vojvodine Kranjske ter udeležiti se slavnosti, katera ima za deželo, kakor tudi za Me in Mojo hišo jednako visok pomen. Zahvaljujem se Vam, gospoda, za Vaš prisrečni pozdrav. Bodite prepričani, da bodem bodoče slavnostni dni rad bival med Vami, ter da se bodem dobro počutil v sredi Mojih zvestih Kranjcev.“

Župan Grasselli nagovoril je cesarja:

Vaše c. kr. Veličanstvo!

Z nepopisno radostjo je Ljubljana pričakovala denašnji dan, ki jej izpolni dolgo goro, vročo željo. Po mnogih letih zopet presvitlega nam cesarja in gospodarja prihod osrečuje verno-udano glavno mesto verno-udane dežele Kranjske.

Freudigst erregt harrt Laibachs allzeit getreue Bevölkerung in den festlich geschmückten Strassen der Stadt, um in lautem Jubel ihre unbegrenzte Anhänglichkeit an den geliebten Landesherrn kundzugeben. Der treugehorsame Gemeinderath von Laibach legt Euerer Majestät den ersten ehrfurchtsvollen Willkommengruss der Stadt zu Füssen — mit den

Worten, die in diesem feierlichen Augenblicke auf allen Lippen schweben:

Gott segne Euere Majestät!

Gott segne diesen Tag!

Njegovo Veličanstvo je odgovorilo:

„Z veseljem opažam, da Ljubljana tekmuje z deželo, kako bi dostojno praznovala bodočo redko slavnost. Vzprijemite Mojo priznanilno zahvalo za srčen pozdrav, s kojim Me vzprijemate in katerega Vam vračam z zagotovilom, da sem v resnici vesel dokazov o patrijotičnej gorečnosti meščanov Moje zveste deželne prestolnice, katere blagostan Mi je tako zelo pri srci“.

Po predstavi in ogovorih dostojanstvenikov ogledal si je cesar častno kompanijo Kuhmovcev, šel skozi krasni špalir 36 belo oblečenih, izredno brdkih, po gospej Murnikovej vodjenih gospic in, ko se je prikazal v vratih koldvora, oglasil se je narod v takej sili, s tako navdušenimi živio-klici, kakor bi se udal z visocega hriba silen plaz. Ves spreved cesarjev bil je veličasten, bil je triumfalen spreved v besede najširšem pomenu.

Pripeljavši se k deželni dvorcu obstal je pred v veži nastavljenimi dostojanstveniki in blagoizvolil premilostno nagovoriti kneza Schönburga, kneza Windischgrätza, svetnika viteza Schneida, grofa Wurmblanda, grofa Hohenwarta in barona Apfaltrerna. Opazilo se je, da baron Schwegel ni bil deležen Najvišjega govora.

Ne bodemo popisovali, kako je množica živio klicaje oblegala deželni dvorec, za danes možno nam je samo še omeniti velikansko bakljado in dovršeno serenado. Ves cesar Jožefov trg bil je napolnjen občinstvom in ko so bakljaši in razna društva stopili v vrste, vil se je spreved kakor ogromna ognjena kača po ulicah. Bilo je 1500 bakljašev, občinstva pa brez števila.

Prišedši na Kongresni trg razvrstila se je bakljada v tri kolone mej gledališčem in spominkom, v katere so stopili narodni pevci, filharmonično društvo in godba domačega polka. Mej sviranjem prve piece stopi pridvornik v krog slovenskih pevcev, ter javi, da Nj. Veličanstvo želi, da bi stopili bližje k vrtu. Po hudem naporu se je posrečilo odriniti množico — in zagledali so pevci tik pred seboj na pragu vrta stati Nj. Veličanstvo, katero so navdušeno pozdravili z živio-klici. Ko odpoje pevci slavnostno kantato F. S. Vilharjevo z izredno eksaktnostjo, zagromé zopet krepki, dolgotrajni živio- in slava-klici. Mej tem stopi Nj. Veličanstvo v krog pevcev, seže v roko navzočnemu skladatelju ter pravi: „Jako lepa kompozicija, zahvaljujem se Vam.“ Proti pevovodji g. Valenti obrnen veli: „Zelo precizno se je pelo. Koliko je pevcev?“ Na odgovor pevovodje, da jih je blizu 200, reče cesar: „Pa neso sami Ljubljanci?“ Ko ta odgovori, da so vmes tudi pevci iz dežele, pravi Nj. Veličanstvo: „Prav izurjeni, krepki glasi. Hvalo!“ Nato se obrne k solistu g. Medenu ter reče: „Vi imate jako lep in močen glas. Zahvaljujem se Vam.“ O bakljadi in serenadi je le jeden glas: da kaj tacega v Ljubljani še ni bilo, da smo se slavno skazali. Hoch-klici izgubili so se, kakor kaplja v morji.

Domače stvari.

— (Slavnostno pesen), ki je našemu listu na čelu, zložil je, kakor so čitatelji

menda že po dikciji pogodili, gosp. Stritar, ter jo v 3000 izvodih dal razdeliti mej občinstvo.

— (Krasna zastava), katero je Nj. Veličanstvo leta 1875. podarilo uniformirani priv. meščanski gardi Novomeške, blizu 6000 gl. vredna, razstavljena je za časa slavnostnih dni v mestnej dvorani (na rotovžu). Dobrovoljni darovi obiskovalcev namenjeni so ubožnemu zakladu Ljubljanskega mesta.

— (Toča) pobila je včeraj v Ljubnem na Gorenjskem.

Telegrami „Slov. Narodu“.

Zidanmost 11. julija. Sprejem Nj. Veličanstva ob polu 2. uri veličasten. Ljudstva mnogobrojno, katero Ga pozdravlja z izključljivimi živio-klici. Šolska mladina iz Zidanega Mosta, Loke, Razbora s svojimi učitelji in duhovniki pela cesarsko pesen pri prihodu, belo oblečene deklice delale so špalir, deklica pod krasen šopek, za kar se cesar prijazno zahvaljuje. Župan Loški Ga pozdravi v imenu občine, gosp. Lenček pa v imenu deputacije kmetskih občin Sevnjskih, Brežkih in Kozjanskih pozdravi Nj. Veličanstvo slovenski z naslednjim krepko donečim nagovorom:

Vaše apostolsko Veličanstvo! pre-svitli cesar!

Kmetske občine sodnijskih okrajev Sevnica, Brežice in Kozje danes tu zastopane v spomin 600 letnega združenja Štajerske kronovine pod veleslavno Habsburško hišo v znožje Vašemu Veličanstvu položimo svoje najponižnije čestitanje.

Srca nam se radujejo, da je tudi nam slovenskim kmetom prilika dana, Vašemu apostolskemu Veličanstvu osebno zahvaliti se za očetovsko skrb proti vsem avstrijskim državljanom, ter izraziti iskreno ljubezen, ponižno udanost, trdno in nerazrušljivo zvestobo do Vašega Veličanstva presvete osebe, do slavne Habsburške hiše.

Bog živi, Bog ohrani nam predobrega očeta in cesarja; Bog živi, ohrani, proslavi hišo Habsburško tudi v bodočih stoletjih. Živio!

Tisočeri živio-klici zadoné, ko konča svoj govor. Cesar odgovori slovenski rekoč: „Lepo se zahvaljujem“ ter doda, da je prepričan naše zvestobe in da Ga veseli, da Mu je dana prilika zastopnike Savske doline sprejeti. Žnidaršič kot vodja deputacije mest in trgov in okrajnih zastopov okrajnega glavarstva Brežkega govori v nemškem jeziku; cesar se pogovarja dalje časa z Lenčekom, Žnidaršičem, Srebrtom, Tanšekom, Medicem, Smrekerjem in z vsakim udom deputacije, z nekaterimi tudi slovenski. Nagovori tudi duhovniške učitelje Zidanega Mosta. Nagovoril je tudi organista iz Loka, ki je imel svetinjo, vprašajoč ga slovenski: „Ali ste bili pri vojaki?“ Pri slovesu zopet gromoviti živio-klici, otroci pojo cesarsko pesen, kolodvor in ves Zidani Most ok nčan, na kranjski strani so napravili Ra-dečanje slavolok, topiči so na kranjske strani neprenehoma grmeli, navdušenost velikanska. Po odhodu cesarjevem šolska veselica otrok iz Zidanega Mosta, Loke in Razbora.

Zidan Most 11. julija. Prihod Nj. Veličanstva cesarja ob pol dveh po-

poludne mej pokanjem možnarjev, šolska mladež zapoje cesarsko himno. Mnogobrojno slovensko ljudstvo z živahnimi živio-klici cesarja pozdravlja. Voditelja deputacij kmečkih, mestnih in trških občin in okrajnih zastopov govorita ganljive besede o udanosti in ljubezni do predobrega vladarja in slavne Habsburške hiše. Milostljivi cesar se zahvaljuje in srčno prijazno govori z voditeljema in posameznimi udi deputacije o mnogih tukajšnjih razmerah. Po govorih burni dolgotrajni živio. Navdušenost velikanska. Povsod se čuje jeden glas, jedna želja: Živio cesar Franc Jožef, živila Habsburška dinastija.

Šent Jurij na južni železnici 11. julija. Cesar se je točno ob 10. uri pripeljal z vozom v Št. Jurij. Tu se je peljal okolu Stefanijinega sadjerejskega vrta. Mnogobrojno zbrano ljudstvo Ga je navdušeno sprejelo s tisočnimi živio-klici. Cesar se je dalje zadrževal, kakor je bilo pisano. Županov slovenski govor je jako milostno vsprjel, zahvaljeval se je rekel: Tukaj je lepa okolica, a imeli ste dve slabi letini; kako je letos? Župan odgovarja, meni, da bode toliko, da bo kruha vsaj za potrebo. Cesar dalje pravi: Da, a vina bo malo. Župan odgovarja, da se do sedaj še lepo kaže. Nadaljno cesarjevo vprašanje po industrijalnih zavodih župan zanikuje. Njegovo Veličanstvo počasti še več oseb s svojim nagovorom. Skozi vrsto belo opravljenih deklic gredočemu izroči gospodičina Minka Ipavičeva krasen cvetlični šopek; cesar se zahvali. Na vprašanje cesarjevo: Od kod? odgovori, da je županova hči. Cesar se smehlja za šopek zahvali in mej burnimi živio-klici odpelje.

Slatina 11. julija. Cesar se pokazal zjutraj ob šestih. Ljudstva vse polno, gosti so bili pri studenci. Cesar je slatino pil, natakariče slatine so pele: „Po Jezeru“. Cesar poslušal, potem obiskal Tržaški vrh (Triestinerkogel), živio je prevladalo, tu in tam se slišal hoch in eljen!

Šmarje pri Jelšah 11. julija. Presvetli cesar prišel ob devetih v Šmarje in se mudil 20 minut. Šmarijski župan pozdravil Ga nemško, okrajni načelnik slovensko. Govoril je s 24 osebami vseh stanov. Šmarje je okusno dekorirano z venci, cesarskimi in štajarskimi banderi, slovenske je okrajno glavarstvo prepovedalo. Mnogo ljudstva je v lepem redu postavljeno ob cestah, gromoviti živio se daleč okolu razlegal. Cesar je prijazno odzdravljaj in se za lepi sprejem zahvaljeval, bele deklice so mu podelile šopek.

Nizke cene.

ALBIN SLIČAR

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 9,

priporoča častitim gospodinjam svojo tržnico za *cuker, kavo* in vse druge *špecerije* po *nizkih cenah*. Častitim gospodarjem pa svojo bogato zalogo *železnega blaga* in sicer kovačem posebno še vse *železne sostave k oralnim drevesam* itd. (468—1)

Nizke cene.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.